

Mi volt a Weöres Sándor szobor koncepciója, lehetséges még érvényes figurális alkotásokat készíteni?

A művészet számomra szent dolog, nem az álmaimmal gyötröm a közönséget, az alkotás szerintem közügy, az embereknek szeretném a róluk szóló szobrokat megmintázni. Ez egy felfogásbeli különbség azokkal szemben, akik másként gondolkoznak a világról: mindig is figurális szobrokat készítettem és azt gondolom, ez nehezebb műfaj is – nem vagyunk olyan sokan a világegyetemben, hogy megengedhessük azt a luxust, hogy sziklákat vagy hegyeket faragjunk, sokkal fontosabb, hogy egymásnak és egymásnak szóló munkákat készítsünk. A munkáim jelentős része portrékból áll, mióta világ a világ, a mintázni tudók nem csak a saját gondolataikat fejezik ki, hanem emléket állítanak másoknak egészen a görögöktől vagy a rómaiaktól kezdve. Csak olyan szobrokat vállalom el, amelyek olyan emberek emlékének készülnek, akikkel szellemi, lelki közösséget érzek. Ide tartozik Weöres Sándor is. Tavaly volt az író éve, már akkor felkértem rá és nagy örömmel vállaltam el, mert az egyik legjelentősebb magyar szerzőnek tartom.

A szobrot végül elég nagy botrány kísérte, hiszen bár a pályázatot az önkormányzat nyújtotta be az NKA-nak, de utóbbinak Ön is bizottsági tagja...

Nem akarok lealacsonyodni arra a szintre, hogy magyarázkodnom kelljen, amikor hol giccsnek, hol a legpitiánerebb módon, féltékenységből, irigységből, kenyérféltésből holmi szakmaiságra hivatkozva támadnak. Pécsen egy egyszemélyes tüntetés volt, a szobor felállítása közben senki nem inzultált, sőt gratuláltak a járóelők. Ez a tüntetés azonban az átadón hátborzongató volt, életemben nem vettem még részt olyan szoboravatón, ahol ennyi sajtós jelen lett volna, maximum két-három ember szokott ácsorogni, most meg húszan-huszonötön ott voltak, szóval valószínűleg a szokásos politikai társaság ügye manifesztálódott és leadták egymásnak a drótot. De a kérdésre rátérve: nem vagyok az NKA-nak semmiféle pénz-, munka-, vagy feladatelosztó tagja, elvekkkel, koncepciókkal foglalkozom az állami szervezetnél. Az NKA tagjait a különböző műfajok aktív képviselői alkotják, költők, írók, zenészek és képzőművészek, hogy ötleteikkel javaslatokat adjanak, mit kell támogatni, tehát semmiféle pénzről nincs szó. Ha mindez kifogásolható, akkor ennyi erővel az összes bizottsági tagnak fel kellene függesztenie a működését, és iparos embereket, bádogosokat, lakatosokat kellene a helyükre tenni, hogy senkit ne lehessen hasonlóképpen hírbe hozni. Nem gondolhatja valaki, hogy az ottani tiszteletdíjért lemondanék arról, hogy szobrokat készíthessek. Nem pályázó vagyok, hanem egy népszerű szobrász, akit az ország legkülönbébb területeiről kérnek fel munkákra. Dehogy a támadásokra visszatérjek, bár soha nem tagadnám le, hogy nagyon jó viszonyban vagyok Dr. Lengyel Györgyivel, a minisztérium államtitkárával, de nem a feleségem, ahogyan sok helyen olvasni lehetett, bár nagyon jól hangozhatott ez az állítás bizonyos médiumok számára. Nem is értem, honnan származik ez az információ? Egyébként ezek a vádak valahol az sugallják, mintha az elmúlt hetven évben nem csináltam volna semmit. Két éve még nem voltam talán szobrász?

Miért éppen Önre esett a választásuk? Más alkotók fel sem merültek?

Fogalmam sincs, honnan tudnám? Amikor felkérnek egy munkára, nem azért kérnek fel, mert még tizenöt ember jelentkezett, hanem mert én ezen a hangon énekelek, ebben a stílusban tudok dolgozni és ők ezt szeretnék viszont látni. Más pedig más módon alkot. Emlékeim szerint soha nem pályáztam, hanem mindig engem kerestek meg.

Böszörményi István a tiltakozásakor azt is kifogásolta, hogy bár mindig azt hallani, hogy nincs pénz a kultúrára, mégis 18 millió forintot szántak a szoborra...

Nem tudom, ki az a Böszörményi, nem jegyzem meg a nevét olyanoknak, akik ilyen ordenáre módon üvöltöznek, az unokáimat és más jelenlévő gyermekeket is megijesztve. Ilyen megfélemlítő akciót én még nem éltem át, ha a hatóságok nem jelennek meg, akkor nekem ront ez az emberszabású, szóval nem érdekel mit mondott. Viszont kezet csókolhat nekem, mert híressé tettem, azóta legalább kétszázötvenen megnézték, hogy ki ő. Jellemző volt egyébként a publikumra, hogy egy ember cirkuszol, a többi pedig csak csendben hallgatja és nekem kellett egy seprűt kérnem a fagyaltostól, hogy lesöpörjem a lisztet a Weöres Sándor emlékének állított szoborról.

Akkor Böszörményi hagyjuk ki a dologból. Egy 18 milliós költségvetésű szobor esetében, az összegből mennyi az előállítási költség és mennyi az alkotó tiszteletdíja?

Nem tudom mennyi volt a költségvetés, de nem is bonyolódnék bele a pénzügyekbe. Bár alapvetően nem illik mások zsebében kotorászni, de egy szobor költségvetése abból áll össze, hogy mennyibe kerül a mintázás, az anyagdíj, az énektől és az írástól eltérően ugyanis ez egy tárgyiasult műfaj, a szobrász részesedése egészen minimális, olyan magasak a kivitelezés ára. Kérdezze csak meg Melocco Miklóstól vagy más foglalkoztatott alkotótól, ez egy drága műfaj, de meg sem közelíti így sem mondjuk a TV-műsorok árát. De nyilván annál jobb egy rágalom, minél aljasabb és valószínűleg senki nem keresett volna meg, ha minden konfliktus nélkül megtörténik a szobor átadása, mint az ezt megelőző kilencven-száz munkámmal.

A szobrászok nagyobbik része ön mellett áll az ügyben?

Sokan megkerestek, de nyilván nem az ellenségeimmel tartom a kapcsolatot, a barátaimtól megkaptam az erkölcsi támogatást. Önvédelemből igyekszem nem mindenki véleményét elolvasni, de azért egy-két írás eljutott hozzám, tudom, hogy vannak, akik egzisztenciálisan tönkre akarnak tenni.